

LIETUVOS – UKRAINOS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 25 d.

Versli
Lietuva

I. Ukrainos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Ukrainos ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2019 m. buvo pramonė (21%, iš jų 14% - apdirbamoji gamyba), didmeninė ir mažmeninė prekyba, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (18%), žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė ir žuvininkystė (14%), transporto ir saugojimo veikla (13%) ir statybos (4,0%).

2020 m. Ukrainos prekių eksportas siekė 43 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė 38% Ukrainos prekių eksporto (į Lenkiją – 7,0%, Vokietiją – 4,2%, Italiją – 3,9%), o iš ES nepriklausančių šalių 14% eksporto vertės teko Kinijai, 5,5% – Rusijai ir 4,9% – Turkijai.

2020 m. Ukrainos importas siekė 47 mlrd. EUR ir 43% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 9,8%, Lenkijos – 7,5%, Italijos – 3,9%), o iš ES nepriklausančių šalių – 15% importo atvežama iš Kinijos, 8,4% – Rusijos ir 5,4% – JAV.

Šaltiniai: United Nations data, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Ukrainos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Ukrainos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3.1 %	11	3.6 %	11	3.1 %	11
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	3.8 %	10	4.3 %	9	3.4 %	10
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	1.9 %	8	2.5 %	8	2.7 %	9
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0.8 %	23	1.0 %	22	1.0 %	22
Paslaugos						
	2018		2019		2020	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0.8 %	21	1.1 %	21	0.7 %	21
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0.9 %	25	1.1 %	21	1.0 %	24

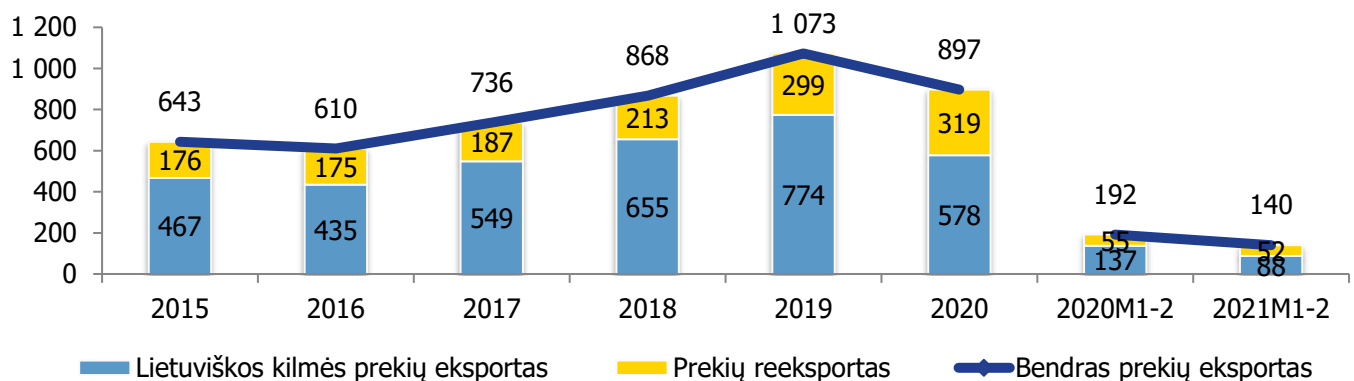
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2020 m. Ukraina buvo 11-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 3,1% (897 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 64% Lietuvos prekių eksporto į Ukrainą 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (36%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą sumažėjo 16%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto mažėjimo. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, mažėjo 27% arba 52 mln. EUR.

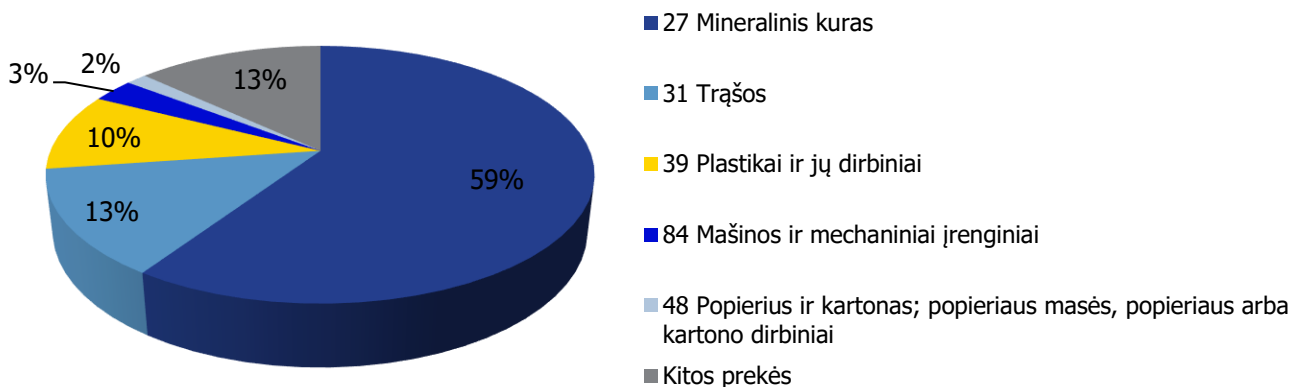
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą, 2015-2021 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Ukraina 2020 m. buvo 10-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 3,4% (578 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Ukrainą eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 59% arba 343 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), trašos – 13% arba 77 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 9,7% arba 56 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), mašinos ir mechaniniai įrenginiai – 3,0% arba 17 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka), popierius ir kartonas – 1,5% arba 8,5 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Ukrainą sumažėjo 25% arba 197 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Ukrainą, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, mažėjo 36% arba 49 mln. EUR.

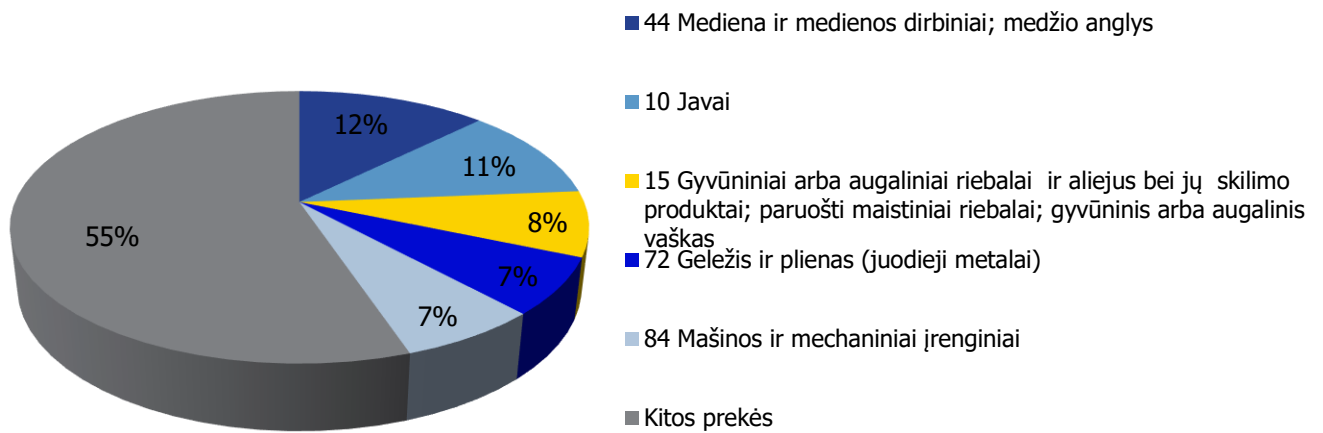
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Ukrainą struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Ukraina buvo 22-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 1,0% (296 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Ukrainos 2020 m. daugiausia importuota medienos ir medienos dirbinių; medžio anglių – 12% arba 37 mln. EUR (5-a didžiausia importo rinka), javų – 11% arba 33 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka), gyvūninių arba augalinių riebalų ir aliejų, vaško – 7,7% arba 23 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), geležies ir plieno (juodųjų metalų) – 6,7% arba 20 mln. EUR (9-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Ukrainos sumažėjo 7,1%.

3 pav. Lietuvos importo iš Ukrainos struktūra 2020 m.

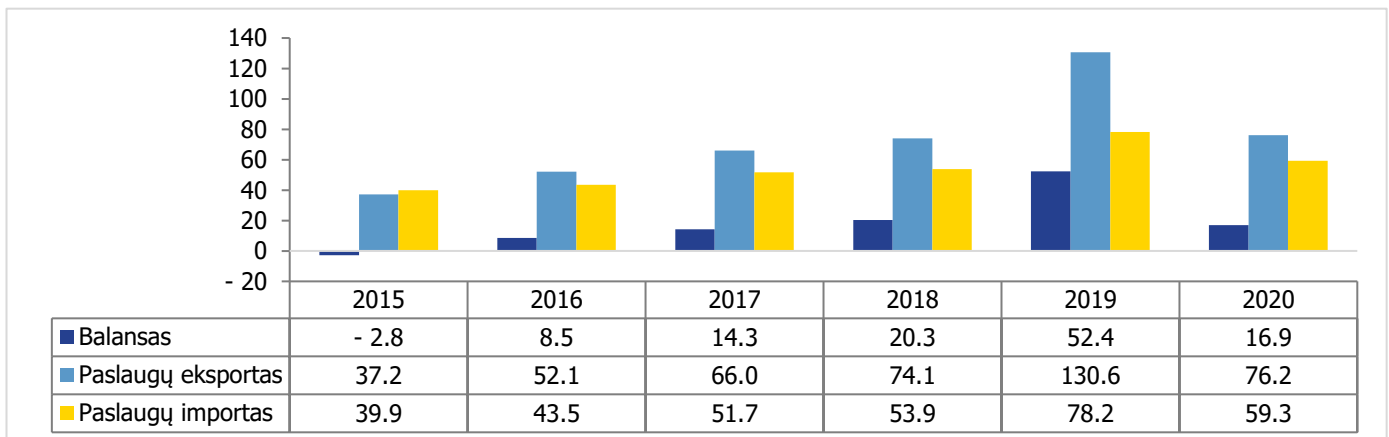

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Ukraina buvo 21-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 0,7% (76 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Ukrainos siekė 59 mln. EUR, tai sudarė 1,0% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Ukraina buvo 24-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

4 pav. Lietuvos ir Ukrainos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

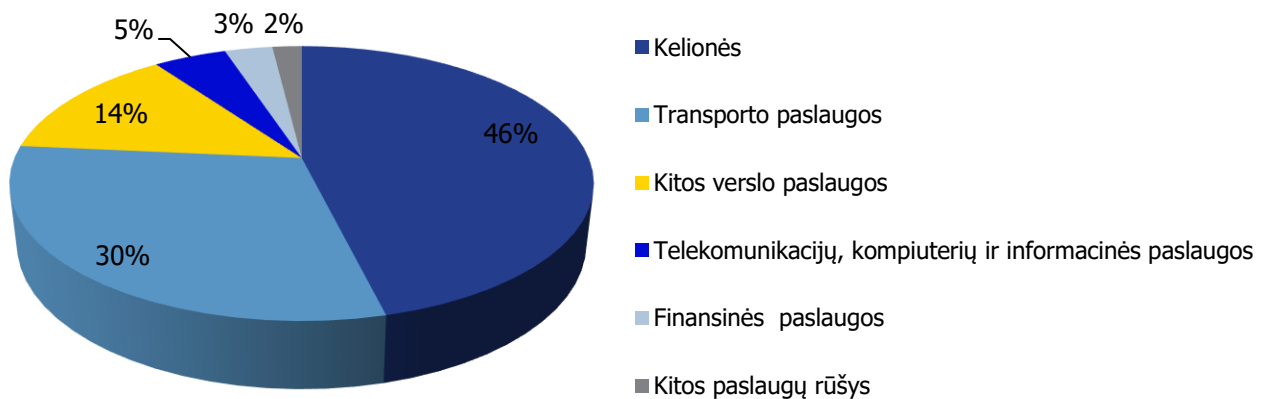

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Ukrainą daugiausia buvo eksportuota kelionių – 46% arba 35 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), transporto paslaugų – 30% arba 23 mln. EUR (24-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 14% arba 10 mln. EUR (22-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 4,8% arba 3,7 mln. EUR (28-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 3,2% arba 2,4 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Ukrainos rinką sumažėjo 42% iki 76 mln. EUR.

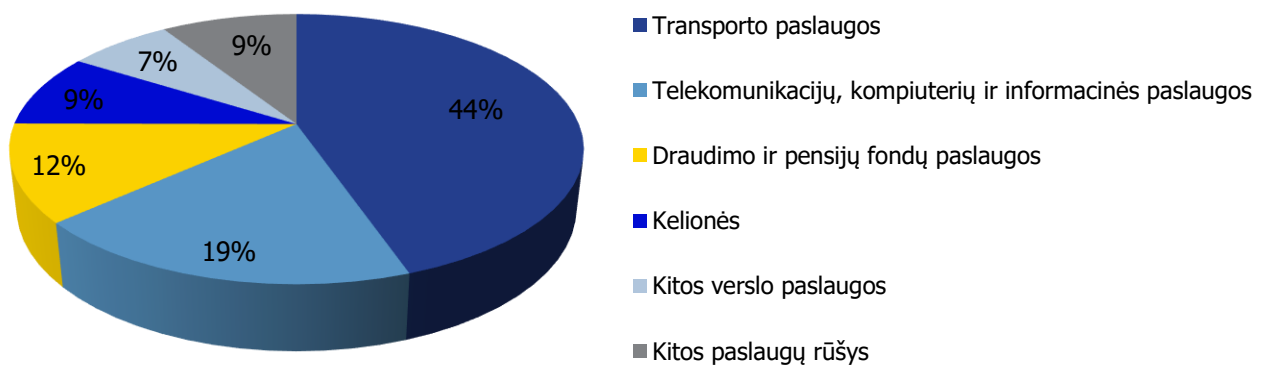
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Ukrainą struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Ukrainos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 44% arba 26 mln. EUR (21-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 19% arba 11 mln. EUR (12-a didžiausia importo tiekėja), draudimo ir pensijų fondų paslaugų – 12% arba 6,9 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 8,8% arba 5,2 mln. EUR (17-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 7,0% arba 4,2 mln. EUR (28-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Ukrainos sumažėjo 24% iki 59 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Ukrainos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1538 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Ukrainos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Ukrainą yra šie: mašinos ir įrengimai, chemijos pramonės produktai, maisto produktai, tekstilės gaminiai bei drabužiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Ukrainos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 538
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	193
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	146
Maisto produktų gamyba	139
Tekstilės gaminių gamyba	136
Drabužių siuvimas (gamyba)	114
Elektros įrangos gamyba	94
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	89
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	81
Pagrindinių metalų gamyba	64
Augalininkystė, gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	59
Kitos	423

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

